

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ความต้องการการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ อำเภอท่าปลา
จังหวัดอุตรดิตถ์
**Agricultural Extension Needs of Cashew Nut Farmers in Thapla District
Uttaradit Province**

พันธุรัฐ สิทธิปฐุ (Phantarat Sitthiparu)* จินดา ขลิบทอง (Jinda Khlibtong) **

บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Kaewwan) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ (2) การปฏิบัติของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตมะม่วงหิมพานต์ เพื่อให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐาน (3) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของเกษตรกร (4) ความต้องการการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกร (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของเกษตรกร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 3,036 ราย ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 ราย โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 52.67 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก โดยมีรายได้จากการปลูกมะม่วงหิมพานต์เฉลี่ย 14,525.92 บาทต่อปี เกษตรกรปลูกมะม่วงหิมพานต์เฉลี่ย 6.74 ไร่ ซึ่งร้อยละ 51.0 ปลูกพันธุ์พื้นเมือง เกษตรกรร้อยละ 52.7 จำหน่ายผลผลิตเองให้กับกลุ่มแปรรูปมะม่วงหิมพานต์ภายในหมู่บ้าน ร้อยละ 43.1 เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตมะม่วงหิมพานต์จากเพื่อนบ้าน และจากประสบการณ์ของตนเอง (2) เกษตรกรมีการปฏิบัติในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตมะม่วงหิมพานต์ เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพ และได้มาตรฐานในระดับปานกลาง (3) เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการผลิตมะม่วงหิมพานต์ในระดับปานกลาง (4) เกษตรกรมีความต้องการการส่งเสริมการเกษตรในระดับมาก ประเด็นเนื้อหาที่มีความต้องการมากที่สุด คือ การคัดเลือกพันธุ์ สัตว์ที่ใช้ในการส่งเสริม คือ คู่มือ วิธีการส่งเสริม คือ การฝึกปฏิบัติ ความต้องการสนับสนุนภายหลังการฝึกอบรม คือ ด้านการตลาด (5) เกษตรกรมีปัญหาในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีปัญหามากที่สุด คือ การขาดแคลนแหล่งน้ำทางการเกษตร

คำสำคัญ: ความต้องการ การส่งเสริมการเกษตร มะม่วงหิมพานต์ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

* นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช phantarat.sit@stou.ac.th

** รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช jinda.khl@stou.ac.th

*** รองศาสตราจารย์ ประจักษ์สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Bumpen.keo@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the personal , economic and social factors of farmers who grew cashew nut in Thapla District, Uttaradit Province. (2) the cashew nut production practiced for quality and standard. (3) the cashew nut production knowledge (4) the farmers' need for agricultural extension (5) problems and suggestions of cashew nut farmers.

Populations used for this research were 3,036 farmers who grew cashew nut in Thapla District, Uttaradit Province. The study was done by sampling 354 farmers with simple random sampling. Data collected by structured interview and analyzed with statistic computer program; frequency, percentage, minimum, maximum, mean and standard deviation.

The result showed that (1) the farmers who grew cashew nut was female. They were 53.67 years old on average and most farmers were graduated formal education. They were also wage labourers. They had average income 14,525.92 bath per year. They had areas were 6.74 rais on average. 51.0 % planted native species of cashew nut. They sold cashew nut goods to cashew nut processing group in them village. 43.1% had co-operative member. The cashew nut information also received from neighbor and practice experience. (2) The cashew nut farmers had practiced for good quality and standard in middle level. (3) The farmers had cashew nut farming knowledge in middle level. (4) The cashew nut farmers need for agricultural extension in highly level, Issues that farmers need most was the selection. Guide is used to promote and the practice is a way to promote. The supported after the training was the marketing. (5) The farmers had problem to produce at a high level by cashew farmers most problem issues was the shortage of water resources in agriculture.

Keywords: Needs, Agricultural Extension, Cashew Nut, Thapla District, Uttaradit Province